

ΕΚΘΕΣΗ

**Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)**

**Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων
«Κύρωση των Συμφωνιών Τροποποίησης των Συμβάσεων
Παραχώρησης των μεγάλων οδικών έργων και ρύθμιση συναφών
θεμάτων».**

Με τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου νόμου, προτείνεται η κύρωση των Συμφωνιών Τροποποίησης των Συμβάσεων Παραχώρησης των έργων Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας Συστήματος και Εκμετάλλευσης των Αυτοκινητοδρόμων: α) ΠΑΘΕ-Τμήμα Μαλιακός-Κλειδί, β) Κεντρικής Ελλάδος, γ) Ιονία Οδός, δ) Ελευσίνα-Κόρινθος-Πάτρα-Πύργος-Τσακώνα, όπως αυτές έχουν κυρωθεί με το άρθρο πρώτο των νόμων 3605/2007, 3597/2007, 3555/2007 και 3621/2007, αντίστοιχα. Ειδικότερα:

Α. Με τα άρθρα **πρώτο έως τέταρτο**, κυρώνονται και αποκτούν ισχύ νόμου, οι ανωτέρω τροποποιητικές Συμφωνίες που συνήφθησαν την 28-11-2013, μεταξύ αφενός του Ελληνικού Δημοσίου και αφετέρου: α) των Ανωνύμων Εταιρειών Παραχώρησης «Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου ΑΕ» (Τμήμα ΠΑΘΕ-Μαλιακός-Κλειδί), «Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδος ΑΕ» (Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδος), «Νέα Οδός ΑΕ» (Ιονία Οδός), «Ολυμπία Οδός ΑΕ» (Ελευσίνα-Κόρινθος-Πάτρα-Πύργος-Τσακώνα) και β) εκ τρίτου των μετόχων των εν λόγω Εταιρειών.

- Οι εν λόγω Συμφωνίες Τροποποίησης προσαρτώνται ως Παραρτήματα Α-Δ αντίστοιχα, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των άρθρων αυτών.
- Οι σημαντικότερες μεταβολές, σε σχέση με τις Αρχικές Συμβάσεις Παραχώρησης, εστιάζονται κατά βάση στα εξής σημεία:

1.α. Το Δημόσιο αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλει στους Παραχωρησιούχους, κατά την περίοδο Μελετών – Κατασκευών των έργων (λήγει 31-12-2015), και με βάση το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα, πρόσθετη χρηματοδοτική συμβολή, ως ακολούθως:

- i)** 401 εκατ. Ευρώ, στην «Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου ΑΕ»,
- ii)** 214 εκατ. Ευρώ, στην «Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδος ΑΕ»,
- iii)** 179 εκατ. Ευρώ, στη «Νέα Οδός ΑΕ» και επιπλέον 100 εκατ. Ευρώ, σε περίπτωση κατασκευής σήραγγας στην περιοχή Κλόκοβα, λόγω νέας χάραξης του έργου, κατόπιν σχετικής απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας,

iv) 250 εκατ. Ευρώ, στην «Ολυμπία Οδός ΑΕ».

- Ειδικά, για τα έργα «Τμήμα ΠΑΘΕ-Μαλιακός-Κλειδί» και «Ελευσίνα-Κόρινθος-Πάτρα-Πύργος-Τσακώνα», «Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδος», στο ανωτέρω ποσό της πρόσθετης χρηματοδοτικής συμβολής του Δημοσίου, συμπεριλαμβάνονται και ποσά που αντιστοιχούν στη δαπάνη πρόωρης καταγγελίας των συμβάσεων αντιστάθμισης κινδύνων επιτοκίων, το ακριβές ύψος των οποίων θα καθοριστεί κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος των Συμφωνιών τροποποίησης.

β. Σε περίπτωση που το συνολικό ποσό των χρηματοδοτικών πόρων που είναι διαθέσιμο για τη χρηματοδότηση κατασκευής των έργων, υπερβαίνει το ποσό που απαιτείται για την κάλυψη των αναγκών κατά την περίοδο Μελετών-Κατασκευών, η προκύπτουσα διαφορά απομειώνει την Πρόσθετη Χρηματοδοτική Συμβολή του Δημοσίου, δια της ισόποσης μείωσης της τελευταίας καταβολής του.

2. Κατά τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας των Έργων, καθιερώνεται «Μηχανισμός Ανακύκλωσης» των Πληρωμών των Παραχωρησιούχων προς το Δημόσιο. Ειδικότερα, προβλέπονται τα εξής:

α. Μέσω του μηχανισμού ανακύκλωσης, το Δημόσιο αναλαμβάνει την υποχρέωση να διαθέτει μέρος των αναλογούντων σε αυτό εσόδων από την εκμετάλλευση των έργων, εφόσον τα συνολικά έσοδα των έργων δεν επαρκούν για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των έργων, την εξυπηρέτηση των δανειακών συμβάσεων και την επίτευξη εύλογης απόδοσης της δεσμευτικής επένδυσης των Παραχωρησιούχων.

β. Προς τούτο, για κάθε Σύμβαση Παραχώρησης προβλέπεται η τήρηση σε Τράπεζα της Ελληνικής Επικράτειας, εκτοκιζόμενου λογαριασμού, στο όνομα του Δημοσίου, όπου καταβάλλονται τα ποσά που αντιστοιχούν στο Μερίδιο του Δημοσίου από τις Πληρωμές του Παραχωρησιούχου.

- Το εύρος της κατά τα ανωτέρω υποστήριξης από το Δημόσιο για κάθε έργο, δεν υπερβαίνει το ισόποσο των Πληρωμών του Παραχωρησιούχου προς το Δημόσιο.

γ. Καθορίζεται αναλυτικά η διαδικασία υποβολής αιτήματος Υποστήριξης από τους Παραχωρησιούχους και ο τρόπος υπολογισμού της αναγκαίας ενίσχυσης από το Δημόσιο.

δ. Για τα έργα «Ιονία Οδός» και «Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδος», η αναμενόμενη απόδοση των ιδίων κεφαλαίων των Παραχωρησιούχων περιορίζεται και σε καμιά περίπτωση δεν δύναται να υπερβεί ένα προκαθορισμένο ποσοστό, σε περίπτωση επίτευξης του οποίου το Δημόσιο λαμβάνει τα επιπλέον έσοδα.

- Για τα έργα «ΠΑΘΕ-Τμήμα Μαλιακός-Κλειδί» και «Ελευσίνα-Κόρινθος-Πάτρα-Πύργος-Τσακώνα», η απόδοση των ιδίων κεφαλαίων των Παραχωρησιούχων, συναρτάται με το ύψος των εσόδων και προσδιορίζεται βάσει συγκεκριμένου μηχανισμού διανομής εσόδων.

- Οι αποδόσεις εκφράζονται σε ονομαστικές τιμές.

ε. Καταργείται η υποχρέωση του Δημοσίου να επιδοτεί τη λειτουργία του αυτοκινητόδρομου «Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδος», προβλέπεται,

όμως, ότι το Δημόσιο υποστηρίζει τη λειτουργία του αυτοκινητόδρομου αυτού, μέσω μέρους από τις Πληρωμές που του οφείλονται, σύμφωνα με τη Σύμβαση Παραχώρησης της «Ιονίας Οδού» και με ανώτατο όριο το ύψος των Πληρωμών αυτών.

3. Τίθεται ανώτατο όριο όσον αφορά στις δαπάνες συντήρησης και λειτουργίας των έργων.

4.α. Προβλέπεται η αναβολή κατασκευής μέρους του αρχικού τεχνικού αντικειμένου των Συμβάσεων Παραχώρησης για τους αυτοκινητόδρομους «Ελευσίνα-Κόρινθος-Πάτρα-Πύργος-Τσακώνα» και «Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδος».

β. Παρέχεται η εξουσιοδότηση, για την εξαίρεση, με υπουργική απόφαση, των Αναβαλλόμενων Τμημάτων από τα προαναφερόμενα έργα. Για το πρώτο έργο, η εν λόγω απόφαση εκδίδεται μέχρι το τέλος της Περιόδου Μελετών-Κατασκευών, ενώ για το δεύτερο έργο μέχρι και τρία (3) έτη από την Περίοδο Μελετών-Κατασκευών.

γ. Σε περίπτωση υλοποίησης των αναβαλλόμενων Τμημάτων μέσω της παραχώρησης το Δημόσιο, εφόσον απαιτηθεί, θα παρέχει υποστήριξη λειτουργίας.

5. Παρέχεται η δυνατότητα παράτασης, κατά τρία (3) έτη, της Περιόδου Παραχώρησης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

6. Επέρχονται λοιπές προσαρμογές στις Αρχικές Συμβάσεις Παραχώρησης σε επιμέρους σημεία, όπως κατάθεση εγγυητικών επιστολών, απομείωση ποινικών ρητρών, επίλυση διαφορών, κ.λπ.

Β. Με το **άρθρο πέμπτο**, ορίζεται ότι ο οδικός άξονας «Αυτοκινητόδρομος Πάτρα-Πύργος-Τσακώνα» χαρακτηρίζεται ως έργο άμεσης προτεραιότητας, προκειμένου, αμέσως μετά την εξαίρεσή του από τη Σύμβαση Παραχώρησης του αυτοκινητόδρομου «Ελευσίνα-Κόρινθος-Πάτρα-Πύργος-Τσακώνα», όπως τροποποιείται, να δημοπρατηθεί εντός του α' εξαμήνου του έτους 2014.

Γ. Από τις προτεινόμενες διατάξεις επέρχονται, επί του κρατικού προϋπολογισμού, τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Εφάπαξ δαπάνη ύψους **1.044 εκατ. Ευρώ** περίπου συνολικά, από την καταβολή στους Παραχωρησιούχους, κατά την περίοδο Μελετών-Κατασκευών των προαναφερόμενων έργων (λήγει την 31-12-2015), της Πρόσθετης Χρηματοδοτικής Συμβολής του Δημοσίου για την κατασκευή αυτών, η οποία αναλύεται ως ακολούθως:

α. **401 εκατ. Ευρώ**, στην «Αυτοκινητοδρομος Αιγαίο ΑΕ»,

β. **214 εκατ. Ευρώ**, στην «Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδος ΑΕ»,

γ. **179 εκατ. Ευρώ**, στην «Νέα Οδός ΑΕ»,

δ. **250 εκατ. Ευρώ**, στην «Ολυμπία Οδός ΑΕ».

Η ανωτέρω δαπάνη ενδέχεται να προσαυξηθεί κατά **100 εκατ. Ευρώ**, λόγω καταβολής στην «Νέα Οδός ΑΕ» του ποσού αυτού, για την κατασκευή σήραγγας στην περιοχή Κλόκοβα, σε περίπτωση νέας χάραξης του έργου «Ιονία Οδός», κατόπιν σχετικής απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Επισημαίνεται ότι:

- Το ακριβές ποσό της επιβάρυνσης του Δημοσίου θα προκύψει κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της τροποποίησης των οικείων Συμβάσεων Παραχώρησης, κατόπιν υπολογισμού της δαπάνης πρόωρης καταγγελίας συμβάσεων αντιστάθμισης κινδύνων επιτοκίων, η οποία υπόκειται στις συνθήκες της αγοράς.
- Η Πρόσθετη Χρηματοδοτική Συμβολή του Δημοσίου, ενδέχεται να μειωθεί, σε περίπτωση που το συνολικό ποσό των Χρηματοδοτικών Πόρων που είναι διαθέσιμοι για την κατασκευή των έργων, υπερβαίνει το ποσό που απαιτείται, για την κάλυψη των αναγκών κατά την περίοδο Μελετών-Κατασκευών.

2. Ενδεχόμενη δαπάνη, από την καταβολή τόκων επί των καθυστερούμενων ποσών των δόσεων της Πρόσθετης Χρηματοδοτικής Συμβολής του Δημοσίου.

3. Ενδεχόμενη πρόσθετη δαπάνη, από τη χρηματοδότηση κατασκευής των τμημάτων των αυτοκινητοδρόμων «Ελευσίνα-Κόρινθος-Πάτρα-Πύργος-Τσακώνα» και «Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδος», τα οποία, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις των οικείων Συμφωνιών Τροποποίησης, αναβάλλονται χρονικά και εξαιρούνται από το τεχνικό αντικείμενο των Συμβάσεων αυτών.

4. Το επισπεύδον Υπουργείο έχει εκτιμήσει, με βάση τα συμφωνημένα, νέα χρηματοοικονομικά μοντέλα των Συμβάσεων Παραχώρησης, τα οικονομικά αποτελέσματα από την ολοκλήρωση των έργων και τη λειτουργία αυτών, ως ακολούθως:

α. Συνολικές Πληρωμές προς το Δημόσιο ύψους **9 δις Ευρώ** περίπου.

β. Απώλεια εσόδων του Δημοσίου, για το διάστημα Παραχώρησης των έργων, λόγω της καθιέρωσης «μηχανισμού ανακύκλωσης» εσόδων, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις των Συμφωνιών Τροποποίησης, ανά έργο, ως ακολούθως (τρέχουσες τιμές):

- i) **1,1 δις Ευρώ** περίπου, για τον αυτοκινητόδρομο «Τμήμα ΠΑΘΕ Μαλιακός-Κλειδί»,
- ii) **1,2 δις Ευρώ** περίπου, για τον αυτοκινητόδρομο «Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδος»,
- iii) **2,1 δις Ευρώ** περίπου, για τον αυτοκινητόδρομο «Ιονία Οδός»,
- iv) **3,1 δις Ευρώ** περίπου, για τον αυτοκινητόδρομο «Ελευσίνα-Κόρινθος-Πάτρα-Πύργος-Τσακώνα».

- Τυχόν υλοποίηση των Αναβαλλόμενων Τμημάτων στο πλαίσιο των Συμβάσεων Παραχώρησης, ενδέχεται να επιφέρει πρόσθετη απώλεια εσόδων

λόγω της παροχής υποστήριξης λειτουργίας από το Δημόσιο προς τον Παραχωρησιούχο.

- Αντίστοιχα, σε καθαρά παρούσα αξία, τα ποσά αυτά έχουν εκτιμηθεί ως ακολούθως:

- i) 809 εκατ. Ευρώ περίπου,
- ii) 637 εκατ. Ευρώ περίπου,
- iii) 1,1 δις Ευρώ περίπου,
- iv) 1,2 δις Ευρώ περίπου.

γ. Πραγματικές Πληρωμές προς το Δημόσιο ύψους 1,4 δις Ευρώ περίπου.

5. Εξοικονόμηση δαπάνης, από την κατάργηση της υποχρέωσης του Δημοσίου να επιδοτεί τη λειτουργία του αυτοκινητόδρομου «Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδος». Το επισπεύδον Υπουργείο, με βάση το χρηματοοικονομικό μοντέλο της Αρχικής Σύμβασης Παραχώρησης, έχει εκτιμήσει τη δαπάνη αυτή στο ποσό των 1,6 δις Ευρώ περίπου.

Τέλος, από την κύρωση των ανωτέρω Συμφωνιών και κατ' επέκταση την ολοκλήρωση κατασκευής και τη λειτουργία των αυτοκινητοδρόμων, αναμένεται σημαντικό όφελος για την εθνική οικονομία της χώρας.

Αθήνα, 27 Νοεμβρίου 2013

Ο Γενικός Διευθυντής κ.α.α.

Ελισάβετ Μαυρίδου